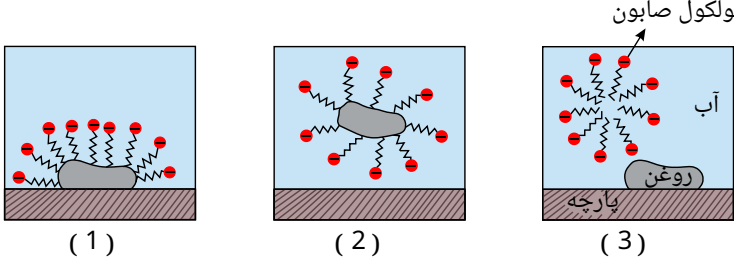
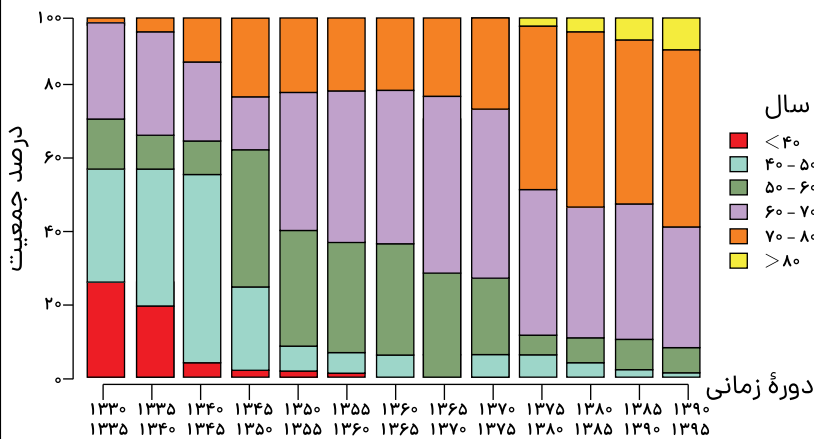
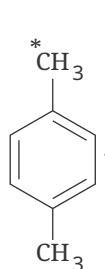
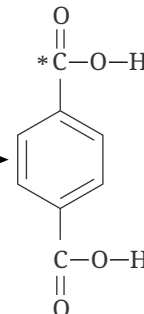
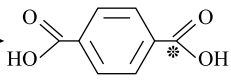
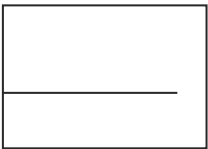
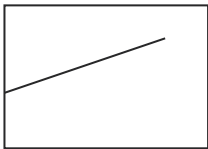
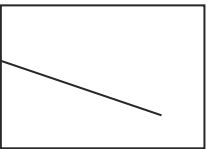

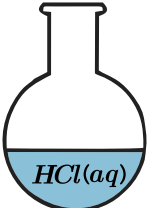
ردیف	نمره	
۱		هریک از شکل های زیر، کدام مرحله از پاک شدن یک لکه چربی از روی پارچه توسط صابون را نشان می دهد؟ مولکول صابون آب روغن پارچه (۱) (۲) (۳)
۲		با انتخاب کلمه مناسب از داخل کمانک، هریک از عبارت های زیر را کامل کنید.
		الف گاز هیدروژن فلوئورید یک (اسید - باز) آرنیوس به شمار می رود، چون غلظت یون (هیدرونیوم - هیدروکسید) را افزایش می دهد.
		ب پتاسیم هیدروکسید جامد یک (اسید - باز) آرنیوس به شمار می رود، چون غلظت یون (هیدرونیوم - هیدروکسید) را افزایش می دهد.
		پ (گاز هیدروژن برمید - لیتیم هیدروکسید جامد) یک اسید آرنیوس به شمار می رود، چون در آب غلظت یون (هیدرونیوم - هیدروکسید) را افزایش می دهد.
		ت (گاز گوگرد تری اکسید - سدیم اکسید جامد) یک (اسید - باز) آرنیوس به شمار می رود، چون غلظت یون هیدروکسید را افزایش می دهد.
۳		با توجه به معادله مقابل به سؤال های زیر پاسخ دهید: $2Na(s) + Cl_2(g) \rightarrow 2NaCl(s)$
		الف کدام گونه الکترون از دست داده و کدام گونه الکترون به دست آورده است؟ چند مول الکترون در واکنش مبادله شده است؟
		ب کدام گونه اکسید شده و کدام گونه کاهش یافته است؟
		پ کدام گونه کاهنده و کدام گونه اکسنده است؟
۴		باتری های روی - نقره از جمله باتری های دگمه ای هستند که در آنها واکنش زیر انجام می شود: $Zn(s) + Ag_2O(s) \rightarrow ZnO(s) + 2Ag(s)$ (آ) گونه های اکسنده و کاهنده را در آن مشخص کنید. (ب) آند و کاتد را در این باتری مشخص کنید.
۵		اسیدی یا بازی بودن هریک از محلول های زیر را تعیین کنید. ($\theta = 25^\circ C$)
		پ محلولی که غلظت یون هیدرونیوم در آن 10^{-2} مول بر لیتر باشد.

ردیف	نمره									
		الف) محلولی که غلظت یون هیدروکسید در آن $M \cdot 10^{-5}$ باشد.								
		ب) محلولی که غلظت یون هیدروژن در آن 2×10^{-8} مول بر لیتر باشد.								
		پ) محلولی که غلظت یون هیدرونیوم در آن 10^{-2} مول بر لیتر باشد.								
۶		واکنش مبنایی برای کاربرد شوینده‌ها و پاک‌کننده‌هاست.								
۷		نمودار زیر، توزیع جمعیت جهان را براساس امید به زندگی آنها در دوره‌های زمانی گوناگون نشان می‌دهد. 								
		الف) با توجه به نمودار، جدول زیر را برای گستره سنی ۴۰ تا ۵۰ سالگی کامل کنید.								
		<table><tr><td>دوره زمانی</td><td>۱۳۳۵ - ۱۳۳۰</td><td>۱۳۷۰ - ۱۳۶۵</td><td>۱۳۹۵ - ۱۳۹۰</td></tr><tr><td>درصد جمعیت</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	دوره زمانی	۱۳۳۵ - ۱۳۳۰	۱۳۷۰ - ۱۳۶۵	۱۳۹۵ - ۱۳۹۰	درصد جمعیت			
دوره زمانی	۱۳۳۵ - ۱۳۳۰	۱۳۷۰ - ۱۳۶۵	۱۳۹۵ - ۱۳۹۰							
درصد جمعیت										
		ب) در دوره زمانی ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۰ امید به زندگی برای بیشتر مردم دنیا در حدود چند سال است؟								
		پ) در دوره زمانی ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۵ امید به زندگی برای بیشتر مردم دنیا در حدود چند سال است؟								
		ت) با گذشت زمان، امید به زندگی در سطح جهان افزایش یافته است یا کاهش؟ توضیح دهید.								
		ث) امروزه امید به زندگی برای بیشتر مردم دنیا، در حدود چند سال است؟								
۸		با حل شدن اسیدها یا بازها در آب، مقدار یون‌های موجود در آب افزایش می‌یابد. شکل‌های زیر، نمای ذره‌ای از محلول چند ماده در آب را نشان می‌دهند. با توجه به شکل و تغییر رنگ کاغذ pH به پرسش‌ها پاسخ دهید.								

ردیف	نمره
۱۲	در هریک از واکنش‌های زیر با محاسبه تغییر عدد اکسایش، گونه کاهنده و اکسنده را تعیین کنید. الف) $2Al(s) + Fe_2O_3(s) \rightarrow Al_2O_3 + 2Fe(s)$ ب) $2CO(g) + O_2(g) \rightarrow 2CO_2(g)$
۱۳	با توجه به واکنش‌های زیر که به‌طور طبیعی انجام می‌شوند گونه‌های کاهنده و گونه‌های اکسنده را برحسب کاهش قدرت مرتب کنید. $2Cr^{2+}(aq) + Sn^{2+}(aq) \rightarrow 2Cr^{3+}(aq) + Sn(s)$ $Fe(s) + Sn^{2+}(aq) \rightarrow Fe^{2+}(aq) + Sn(s)$ $Fe(s) + 2Cr^{3+}(aq) \rightarrow Fe^{2+}(aq) + 2Cr^{2+}(aq)$
۱۴	با توجه به ساختارهای داده‌شده به سؤالات زیر پاسخ دهید. ترکیب (۱) $\xrightarrow{\Delta}$ + اکسنده ترکیب (۲)
	الف) عدد اکسایش اتم‌های کربن ستاره‌دار را مشخص کنید.
	ب) انرژی فعال‌سازی این واکنش زیاد است یا کم؟ چرا؟
۱۵	در نمونه‌ای از آب انار، غلظت یون هیدرونیوم $10^{-4} \times 2$ مول بر لیتر است.
	الف) pH این محلول را محاسبه کنید.
	ب) غلظت یون هیدروکسید را در این نمونه محاسبه کنید.
	پ) خاصیت این محلول را تعیین کنید. (اسیدی - بازی - خنثی)
۱۶	با توجه به این که $E^\circ_{\text{قلع}} > E^\circ_{\text{آهن}} > E^\circ_{\text{روی}}$ تعیین کنید، با ایجاد خراش در سطح کدام نوع آهن «حلبی یا آهن گالوانیزه» از فلز آهن، در برابر خوردگی محافظت می‌شود؟ چرا؟
۱۷	با توجه به جدول زیر که ثابت یونش چند اسید مقایسه شده است، پاسخ دهید.

ردیف	نمره																
		<table><tr><td>نام اسید</td><td>فرمول شیمیایی</td><td>ثابت یونش اسید</td></tr><tr><td>هیدروسیانیک اسید</td><td>HCN</td><td>4.9×10^{-10}</td></tr><tr><td>هیدروفلوئوریک اسید</td><td>HF</td><td>5.9×10^{-4}</td></tr><tr><td>نیترواسید</td><td>HNO_3</td><td>4.5×10^{-4}</td></tr></table>	نام اسید	فرمول شیمیایی	ثابت یونش اسید	هیدروسیانیک اسید	HCN	4.9×10^{-10}	هیدروفلوئوریک اسید	HF	5.9×10^{-4}	نیترواسید	HNO_3	4.5×10^{-4}			
نام اسید	فرمول شیمیایی	ثابت یونش اسید															
هیدروسیانیک اسید	HCN	4.9×10^{-10}															
هیدروفلوئوریک اسید	HF	5.9×10^{-4}															
نیترواسید	HNO_3	4.5×10^{-4}															
		الف) کدام اسید قوی تر است؟ چرا؟															
		ب) در دما و غلظت یکسان، رسانایی الکتریکی کدام اسید کمتر است؟ چرا؟															
		پ) در شرایط یکسان، سرعت واکنش فلز منیزیم با یک لیتر محلول ۱ مولار کدام اسید جدول بالا بیشتر است؟															
۱۸		دلیل هریک از عبارت های زیر را بنویسید.															
		الف) برای کاهش میزان اسیدی بودن خاک به آن آهک « CaO » می افزایند.															
		ب) با بازیافت آلومینیم، در مقایسه با تولید آن به روش هال، می توان هزینه تولید آلومینیم را کاهش داد.															
		پ) تیغه روی « $Zn(s)$ » می تواند با محلول اسیدی « $H^+(aq)$ » واکنش دهد. $E^\circ(H^+/H_2) = 0.00V$, $E^\circ(Zn^{2+}/Zn) = -0.76V$															
۱۹		یک دستیار آزمایشگاه فراموش کرده است که روی بطری های حاوی محلول هایی با غلظت یکسان از ترکیب های آمونیاک، گلوکز، استیک اسید و پتاسیم هیدروکسید تهیه شده را برچسب بزند. برای شناسایی آنها، برچسب های (۱) تا (۴) روی بطری ها قرار داده و رسانایی الکتریکی و pH هر محلول در دمای $25^\circ C$ اندازه گیری شد. نتایج در جدول زیر نشان داده شده است. با توجه به آن، به پرسش های زیر پاسخ دهید. <table><tr><td>برچسب</td><td>(۱)</td><td>(۲)</td><td>(۳)</td><td>(۴)</td></tr><tr><td>رسانایی الکتریکی</td><td>زیاد</td><td>ندارد</td><td>کم</td><td>کم</td></tr><tr><td>pH</td><td>۱۳</td><td>۷</td><td>۴٫۳</td><td>۱۰٫۶</td></tr></table>	برچسب	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	رسانایی الکتریکی	زیاد	ندارد	کم	کم	pH	۱۳	۷	۴٫۳	۱۰٫۶
برچسب	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)													
رسانایی الکتریکی	زیاد	ندارد	کم	کم													
pH	۱۳	۷	۴٫۳	۱۰٫۶													
		الف) کدام محلول گلوکز است؟ علت انتخاب خود را بنویسید.															
		ب) شماره برچسب هریک از ترکیب های استیک اسید، پتاسیم هیدروکسید و آمونیاک را تعیین کنید.															
۲۰		بطری آب از پلیمری ساخته می شود که مونومرهای آن اتیلن گلیکول و ترفتالیک اسید هستند. با توجه به واکنش های زیر، به پرسش ها															

ردیف	پاسخ دهید:	نمره
	I) $A + \text{اکسنده} \longrightarrow$ اتیلن گلیکول II) $B + \text{اکسنده} \longrightarrow$ ترفتالیک اسید	
	الف) عدد اکسایش کربن مشخص شده با ستاره در ترفتالیک اسید را به دست آورید.	
۲۱	HA یک اسید ضعیف است که به طور جزئی در آب به یون های H^+ و A^- یونیده می شود. وقتی یک مول HA در مقدار مناسبی آب حل شود، مجموع مولکول های یونیده نشده و یون های H^+ و A^- بر روی هم برابر ۱٫۱ مول می شود. درصد یونیده شدن مولکول های HA در شرایط داده شده را به دست آورید.	
۲۲	شیمی دان ها برای بیان میزان یونش اسیدها، از کمیتی به نام درجه یونش (α) استفاده می کنند که به صورت زیر بیان می شود:	
	$\text{درجه یونش} = \frac{\text{شمار مولکول های یونیده شده}}{\text{شمار کل مولکول های حل شده}}$	
	الف) پیش بینی کنید درجه یونش برای HCl در محلول هیدروکلریک اسید چند است؟ چرا؟	
	ب) اگر در محلول هیدروفلوئوریک اسید از هزار مولکول حل شده در دمای اتاق تنها ۲۴ مولکول یونیده شود، درجه یونش آن را حساب کنید.	
۲۳	درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را مشخص کنید. شکل درست عبارت های نادرست را بنویسید.	۱.۵
	الف) در دمای اتاق رسانایی الکتریکی محلول ۰٫۱ مولار $BaCl_2$ با محلول ۰٫۱ مولار $Al(NO_3)_3$ برابر است.	
	ب) برقکافت محلول رقیق نمک خوراکی نسبت به برقکافت آب خالص بهتر انجام می شود.	
	پ) میزان چسبندگی لکه های چربی بر روی پارچه های نخی بیشتر از پارچه های پلی استری است.	
	کدام نمودار رابطه K_b با رسانایی یک محلول بازی را نشان می دهد؟ توضیح دهید.	
۲۴	رسانایی K_b (الف) رسانایی K_b (ب) رسانایی K_b (ج)	۰.۷۵

ردیف	نمره
۲۵	اگر در شرایط STP حجم $1/12$ لیتر گاز هیدروژن کلرید در محلول بالون روبه‌رو حل شده باشد، غلظت یون هیدرونیوم محلول برابر چند مول بر لیتر است؟ (از تغییر حجم محلول صرف‌نظر کنید.) ۱ محلول $L \ 0/5$

ردیف	نمره
۱	(۱): برقراری نیروی جاذبه بین سر چربی دوست صابون و مولکول چربی (۲): محاصره مولکول چربی توسط مولکولهای صابون و پخش شدن ذره‌های چربی بین مولکولهای آب (۳): حل شدن مولکولهای صابون به دلیل وجود بخش قطبی در مولکولهای آب
۲	الف) اسید - هیدرونیوم ب) باز - هیدروکسید پ) گاز هیدروژن برمید - هیدرونیوم ت) سدیم اکسید جامد - باز
۳	الف) اتم Na از عدد اکسایش صفر به $+1$ رسیده است و یک الکترون از دست داده است. هر اتم Cl از عدد اکسایش صفر به -1 رسیده است و یک الکترون به دست آورده است. با توجه به ضرایب استوکیومتری، تعداد الکترونهای مبادله شده ۲ مول الکترون می‌شود. (هر مول Na یک مول الکترون از دست داده و ۲ مول اتم Na داریم). ب) اتم Na اکسید شده یا دچار اکسایش شده و اتم Cl کاهش یافته است. پ) اتم Na کاهنده (دهنده الکترون) و اتم Cl اکسنده (گیرنده الکترون) است.
۴	(آ) $Zn(s) + Ag_2O(s) \rightarrow ZnO(s) + 2Ag(s)$ با توجه به تغییر اعداد اکسایش در واکنش انجام شده، Zn دو درجه دچار اکسایش شده و کاهنده است Ag^+ نیز به Ag کاهش یافته و اکسنده است. (ب) Zn که الکترون داده آند باتری است و Ag نیز که در آن Ag^+ الکترون گرفته کاتد باتری است.
۵	$\theta = 25^\circ C \Rightarrow [H^+][OH^-] = 10^{-14}$ الف) $[H^+] \times 10^{-5} = 10^{-14} \Rightarrow [H^+] = 10^{-9} mol \cdot L^{-1}$ محلول بازی است. $[OH^-] > [H^+] \Rightarrow$ ب) $2 \times 10^{-8} \times [OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow [OH^-] = 5 \times 10^{-7}$ محلول بازی است. $[OH^-] > [H^+] \Rightarrow$ پ) $10^{-2} \times [OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow [OH^-] = 10^{-12} mol \cdot L^{-1}$ محلول اسیدی است. $[OH^-] < [H_3O^+] \Rightarrow$
۶	خنثی شدن اسید و باز

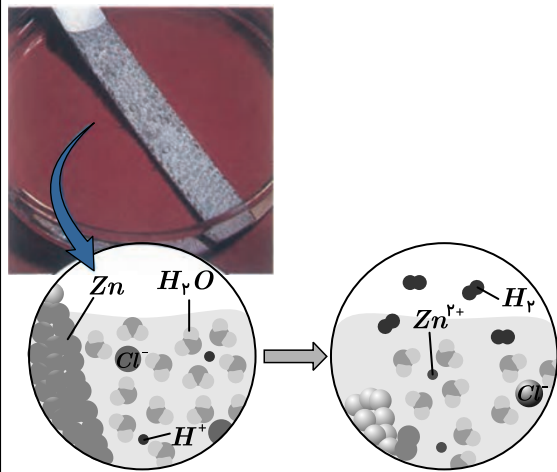
ردیف	نمره							
۷								
الف	با توجه به نمودار، جدول زیر را برای گسترهٔ سنی ۴۰ تا ۵۰ سالگی کامل کنید.							
	<table><tr><td>دورهٔ زمانی</td><td>۱۳۳۵ - ۱۳۳۰</td><td>۱۳۶۵ - ۱۳۷۰</td><td>۱۳۹۵ - ۱۳۹۰</td></tr><tr><td>درصد جمعیت</td><td>۳۴%</td><td>۸%</td><td>۱%</td></tr></table>	دورهٔ زمانی	۱۳۳۵ - ۱۳۳۰	۱۳۶۵ - ۱۳۷۰	۱۳۹۵ - ۱۳۹۰	درصد جمعیت	۳۴%	۸%
دورهٔ زمانی	۱۳۳۵ - ۱۳۳۰	۱۳۶۵ - ۱۳۷۰	۱۳۹۵ - ۱۳۹۰					
درصد جمعیت	۳۴%	۸%	۱%					
ب	۴۰ - ۵۰							
پ	۶۰ - ۷۰							
ت	افزایش - با بهبود وضعیت بهداشت و رفاه، شاخص امید به زندگی در سطح جهان افزایش یافته است.							
ث	۷۰ - ۸۰							
۸								
الف	محلول ۱: کاغذ pH آبی رنگ ← باز محلول ۲: کاغذ pH نارنجی رنگ ← اسید محلول ۳: کاغذ pH قرمز رنگ ← اسید محلول ۴: کاغذ pH آبی رنگ ← باز							
	یون H_3O^+ ، چون در هر دو محلول مشترک است.							
	یون OH^- ، چون در هر دو محلول مشترک است.							
	اسید قوی $\Leftarrow \alpha = 1$ یون‌های NO_3^- و H^+ با نسبت‌های مولی برابر تولید می‌شوند. $HNO_3 \rightarrow H^+ + NO_3^-$ پس همواره غلظت برابری دارند. $\alpha = \frac{[H^+]}{[HNO_3]_{\text{اولیه}}} = \frac{[NO_3^-]}{[HNO_3]_{\text{اولیه}}} \Rightarrow [H^+] = [NO_3^-] = [HNO_3]_{\text{اولیه}} = 0.2 \text{ mol} \cdot L^{-1}$							
۹	کاغذ pH : سرخ ← محلول اسیدی رسانایی کمتر از $NaCl$ ← اسید ضعیف از بین مواد داده‌شده $HCOOH$ یک اسید ضعیف است.							
۱۰								
۱۱								
الف	(الف) نقش Mg نقش آند و Ag نقش کاتد را دارد. مینیم E° کمتری دارد و کاهنده‌تر است و نقش آند را دارد و نقره با توجه به E° بیشتر و قدرت اکسندگی بالاتر کاتد خواهد بود.							
	ب							
	پاسخ: نیم‌واکنش آندی: $Mg(s) \rightarrow Mg^{2+}(aq) + 2e^-$ نیم‌واکنش کاتدی: $2Ag^+(aq) + 2e^- \rightarrow 2Ag(s)$							

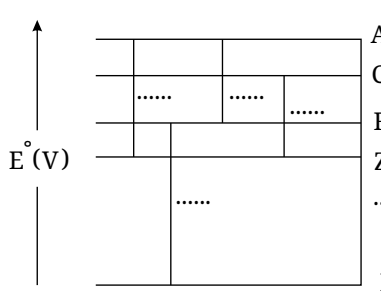
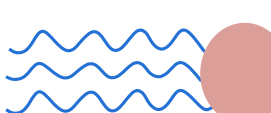
ردیف	نمره
۱۲	الف) $2Al(s) + Fe_2O_3(s) \rightarrow Al_2O_3(s) + 2Fe(s)$ Al کاهنده و Fe^{3+} اکسندۀ است. Al از صفر به +۳ اکسایش یافته و Fe^{3+} از +۳ به صفر کاهش یافته است. ب) $2CQ(g) + O_2(g) \rightarrow 2CO_2(g)$ C کاهنده و O_2 اکسندۀ است. C از ۰ به +۲ اکسایش یافته و O از صفر به -۲ کاهش یافته است.
۱۳	قدرت کاهندگی با توجه به هر واکنش: $Cr^{2+} > Sn, Fe > Sn, Fe > Cr^{2+}$ قدرت اکسندگی کلی: $Fe > Cr^{2+} > Sn$ قدرت اکسندگی با توجه به هر واکنش: $Sn^{2+} > Cr^{3+}, Sn^{2+} > Fe^{2+}, Cr^{3+} > Fe^{2+}$ قدرت اکسندگی کلی: $Sn^{2+} > Cr^{3+} > Fe^{2+}$
۱۴	
	الف عدد اکسایش اتم کربن ستاره‌دار ترکیب (۱): -۳ عدد اکسایش اتم کربن ستاره‌دار ترکیب (۲): +۳
	ب زیاد - چون برای انجام این واکنش افزون بر اکسندۀ به گرما نیاز است، پس باید انرژی فعال‌سازی آن زیاد باشد.
۱۵	
	الف $pH = -\log[H^+] = -\log 2 \times 10^{-4} = -\log 2 - \log 10^{-4} = -(0.3) + 4 = 3.7$
	ب $[H^+][OH^-] = 10^{-14} \rightarrow 2 \times 10^{-4}[OH^-] = 10^{-14} \rightarrow [OH^-] = \frac{10^{-14}}{2 \times 10^{-4}} = 5 \times 10^{-11} \text{ mol} \cdot L^{-1}$
	پ اسیدی
۱۶	آهن گالوانیزه - چون پتانسیل کاهشی فلز روی کمتر از فلز آهن است، در رقابت برای اکسایش، روی برنده شده و خورده می‌شود.
۱۷	
	الف هیدروفلوئوریک اسید، ثابت یونش آن بزرگ‌تر است.
	ب هیدروسیانیک اسید، میزان یونش آن در آب کمتر و غلظت یون‌ها در محلول آن نیز کمتر است.
	پ هیدروفلوئوریک اسید
۱۸	
	پ چون E° روی کمتر از E° هیدروژن است، پس قدرت کاهندگی روی بیشتر است.

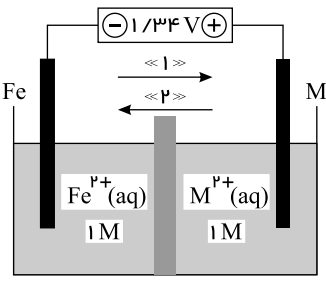
ردیف	نمره	
		الف آهک اکسید فلز است با آب باز تولید می کند.
		ب فرایند هال به علت مصرف زیاد انرژی الکتریکی هزینه بالایی دارد. همچنین بازیافت آلومینیم عمر یکی از مهم ترین منابع تجدیدناپذیر طبیعت را افزایش می دهد.
		پ چون E° روی کمتر از E° هیدروژن است، پس قدرت کاهندگی روی بیشتر است.
۱۹		
		الف «ترکیب شماره ۲»، pH تغییر نکرده یا رسانایی الکتریکی ندارد که نشان می دهد به صورت مولکولی حل شده است.
		ب ۱: پتاسیم هیدروکسید ۳: استیک اسید ۴: آمونیاک
۲۰		
		الف
		$C: 4 - 1 = 3$
۲۱		فرض می کنیم از یک مول HA حل شده در آب، x مول یونیده می شود: ۱ مول HA : (۱) x مول یونیده شده: (x مول H^+ ، x مول A^-) (۲) $(1 - x)$ مول یونیده نشده با توجه به فرض سؤال، مجموع یون یونیده نشده و یون های تولید شده، برابر ۱٫۱ است: $(1 - x) + x - x = 1,1 \Rightarrow x = 0,1 \text{ mol}$ درصد یونش HA = $\frac{\text{شمار مول } HA \text{ یونیده شده}}{\text{شمار مول } HA \text{ حل شده}} \times 100 = \frac{0,1}{1} \times 100 = 10\%$
۲۲		
		الف ۱، چون تمام مولکول HCl حل شده در آب یونیده می شوند.
		ب
		$\alpha = \frac{\text{شمار مولکول های یونیده شده}}{\text{شمار کل مولکول های حل شده}} = \frac{24}{1000} = 0,024$
۲۳	۱٫۵	
		الف نادرست - متفاوت است (یا برابر نیست یا رسانایی باریم کلرید کمتر از آلومینیم نیترات است یا رسانایی آلومینیم نیترات بیشتر از باریم کلرید است)
		ب درست
		پ نادرست - کمتر
۲۴	۰٫۷۵	ثابت یونش بازی K_b است که هر چه K_b بزرگ تر باشد، باز بیشتر یونش یافته و در نتیجه غلظت یون ها زیادتر می شود و رسانایی محلول افزایش می یابد. (صفحه ۲۲، ۲۳، ۲۴ و ۲۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: نمودار ب (۲۵ نمره) - با افزایش ثابت تعادل بازی، غلظت یون ها افزایش (۲۵ نمره) و رسانایی محلول نیز افزایش می یابد. (۲۵ نمره)

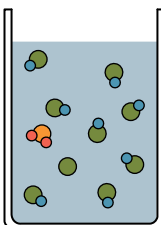
ردیف	نمره
۲۵	هر مول گاز در شرایط استاندارد (STP) حجمی برابر با ۲۲٫۴ لیتر دارد، همچنین غلظت یون $H^+(aq)$ (یا یون هیدرونیوم) با غلظت اولیهٔ اسید برابر است $[HCl] = [H^+]$ چون هیدروکلریک اسید، قوی بوده و درجه یونش آن تقریباً برابر ۱ است. و به طور کامل یونش می یابد. همچنین HCl گازی، هیدروژن کلرید نامیده می شود ولی در حالت محلول، آن را هیدروکلریک اسید می نامند. $? \text{ mol } H^+ = ۱٫۱۲ \text{ L } HCl(g) \times \frac{۱ \text{ mol } HCl}{۲۲٫۴ \text{ L } HCl} \times \frac{۱ \text{ mol } H^+}{۱ \text{ mol } HCl(aq)} = ۰٫۰۵ \text{ mol } H^+$ $M = \frac{n}{V} = \frac{۰٫۰۵}{۰٫۵} = ۰٫۱ \frac{\text{mol}}{\text{L}}$ (صفحه ۲۷ و ۲۸ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: $? \text{ mol } H^+ = ۱٫۱۲ \text{ L } HCl(g) \times \frac{۱ \text{ mol } HCl}{۲۲٫۴ \text{ L } HCl} (\text{نمره } ۰٫۲۵) \times \frac{۱ \text{ mol } H^+}{۱ \text{ mol } HCl(aq)} (\text{نمره } ۰٫۲۵) = ۰٫۰۵ \text{ mol } H^+$ $M = \frac{n}{V} = \frac{۰٫۰۵}{۰٫۵} (\text{نمره } ۰٫۲۵) = ۰٫۱ \frac{\text{mol}}{\text{L}} (\text{نمره } ۰٫۲۵)$

ردیف	نمره																									
۱		جدول زیر را کامل کنید. <table><tr><td>نوع مخلوط</td><td>سوسپانسیون</td><td>کلوئیدها</td><td>محلول</td></tr><tr><td>ویژگی</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>رفتار در برابر نور</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>همگن بودن</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>پایداری</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ذره‌های سازنده</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	نوع مخلوط	سوسپانسیون	کلوئیدها	محلول	ویژگی				رفتار در برابر نور				همگن بودن				پایداری				ذره‌های سازنده			
نوع مخلوط	سوسپانسیون	کلوئیدها	محلول																							
ویژگی																										
رفتار در برابر نور																										
همگن بودن																										
پایداری																										
ذره‌های سازنده																										
۲		غلظت یون هیدروکسید را در محلول اسیدی که $pH = ۳٫۵$ دارد، به‌دست آورید.																								
۳		برای تهیهٔ یک محلول با $pH = ۳٫۴$ ، چند گرم اسید HA ($\alpha = ۰٫۲$) را باید در ۵۰۰ میلی‌لیتر آب حل کنیم؟ جرم مولی HA را برابر $۱۰۰\text{ g} \cdot \text{mol}^{-۱}$ فرض کنید و از تغییر حجم در اثر انحلال چشم‌پوشی کنید.																								
۴		چند گرم از باز ضعیف BOH ، ($K_b = ۴ \times ۱۰^{-۱}\text{ mol} \cdot \text{L}^{-۱}$) را باید در دو لیتر آب حل کرد تا pH محلول به ۱۳ برسد؟ ($BOH = ۷۰\text{ g} \cdot \text{mol}^{-۱}$)																								
۵		برای خنثی کردن ۲۰۰ میلی‌لیتر محلول KOH با $pH = ۱۲$ ، به چند میلی‌لیتر محلول HCl با $pH = ۲٫۵$ احتیاج داریم؟																								
۶		۴۰۰ mL محلول هیدرویدیک اسید با $pH = ۱$ را با ۲۰۰ mL محلول پتاسیم هیدروکسید با $pH = ۱۳$ مخلوط کرده‌ایم. pH محلول نهایی را به‌دست آورید.																								
۷		۱۰۰ mL محلول KOH با $pH = ۱۳$ را با چند میلی‌لیتر محلول HNO_3 با $pH = ۱٫۳$ مخلوط کنیم تا pH محلول نهایی ۱۲٫۴ شود؟																								
۸		فراورده واکنش سدیم هیدروکسید و اسیدهای چرب، نوعی است.																								
۹		نمودار زیر، توزیع جمعیت جهان را براساس امید به زندگی آنها در دوره‌های زمانی گوناگون نشان می‌دهد. سال <۴۰ ۴۰-۵۰ ۵۰-۶۰ ۶۰-۷۰ ۷۰-۸۰ >۸۰ دورهٔ زمانی ۱۳۳۰ ۱۳۳۵ ۱۳۴۰ ۱۳۴۵ ۱۳۵۰ ۱۳۵۵ ۱۳۶۰ ۱۳۶۵ ۱۳۷۰ ۱۳۷۵ ۱۳۸۰ ۱۳۸۵ ۱۳۹۰ ۱۳۳۵ ۱۳۴۰ ۱۳۴۵ ۱۳۵۰ ۱۳۵۵ ۱۳۶۰ ۱۳۶۵ ۱۳۷۰ ۱۳۷۵ ۱۳۸۰ ۱۳۸۵ ۱۳۹۰ ۱۳۹۵																								
		ث امروزه امید به زندگی برای بیشتر مردم دنیا، در حدود چند سال است؟																								

ردیف	نمره								
الف	با توجه به نمودار، جدول زیر را برای گستره سنی ۴۰ تا ۵۰ سالگی کامل کنید.								
	<table><tr><td>دوره زمانی</td><td>۱۳۳۵ - ۱۳۳۰</td><td>۱۳۶۵ - ۱۳۷۰</td><td>۱۳۹۵ - ۱۳۹۰</td></tr><tr><td>درصد جمعیت</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	دوره زمانی	۱۳۳۵ - ۱۳۳۰	۱۳۶۵ - ۱۳۷۰	۱۳۹۵ - ۱۳۹۰	درصد جمعیت			
دوره زمانی	۱۳۳۵ - ۱۳۳۰	۱۳۶۵ - ۱۳۷۰	۱۳۹۵ - ۱۳۹۰						
درصد جمعیت									
ب	در دوره زمانی ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۰ امید به زندگی برای بیشتر مردم دنیا در حدود چند سال است؟								
پ	در دوره زمانی ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۵ امید به زندگی برای بیشتر مردم دنیا در حدود چند سال است؟								
ت	با گذشت زمان، امید به زندگی در سطح جهان افزایش یافته است یا کاهش؟ توضیح دهید.								
ث	امروزه امید به زندگی برای بیشتر مردم دنیا، در حدود چند سال است؟								
۱۰	درباره جمله زیر گفت و گو کنید. «رفتار کلوئیدها را می توان رفتاری بین سوسپانسیون و محلول ها در نظر گرفت.»								
۱۱	اغلب فلزها در واکنش با محلول اسیدها، گاز هیدروژن و نمک تولید می کنند. با توجه به شکل روبه رو که نمایی از این واکنش را نشان می دهد، به پرسش ها پاسخ دهید.								
									
الف	کدام گونه اکسایش و کدام گونه کاهش یافته است؟ چرا؟								
ب	نیم واکنش های اکسایش و کاهش را بنویسید و موازنه کنید.								
پ	نیم واکنش ها را با هم جمع کنید تا با حذف الکترون ها، معادله واکنش به دست آید.								
ت	با خط زدن واژه نادرست در هر مورد، عبارت داده شده را کامل کنید. در این واکنش، اتم های روی الکترون <u>از دست می دهند</u> و <u>اکسایش</u> می یابند و سبب <u>کاهش</u> یون های هیدروژن می شوند، از این رو اتم های روی نقش <u>اکسنده</u> دارند. در حالی که یون های هیدروژن، الکترون <u>از دست می دهند</u> و <u>اکسایش</u> می یابند و سبب <u>کاهش</u> اتم های روی می شوند، از این رو یون های هیدروژن نقش <u>اکسنده</u> دارند.								

ردیف	نمره	
		ت با خط زدن واژه نادرست در هر مورد، عبارت داده شده را کامل کنید. در این واکنش، اتم های روی الکترون $\frac{\text{از دست می دهند}}{\text{به دست می آورند}}$ و $\frac{\text{کاهش می یابند}}{\text{اکسایش می دهند}}$ و سبب $\frac{\text{کاهش}}{\text{اکسایش}}$ یون های هیدروژن می شوند، از این رو اتم های روی نقش $\frac{\text{اکسنده}}{\text{کاهنده}}$ دارند. در حالی که یون های هیدروژن، الکترون $\frac{\text{از دست می دهند}}{\text{به دست می آورند}}$ و $\frac{\text{کاهش می یابند}}{\text{اکسایش می دهند}}$ و سبب $\frac{\text{کاهش}}{\text{اکسایش}}$ اتم های روی می شوند، از این رو یون های هیدروژن نقش $\frac{\text{اکسنده}}{\text{کاهنده}}$ دارند.
۱۲		در نمودار زیر هر خط نشان دهنده یک سلول گالوانی تشکیل شده از دو فلز است با توجه به آن به پرسش ها پاسخ دهید. $E^\circ (V)$ Ag^+/Ag Cu^{2+}/Cu Fe^{2+}/Fe Zn^{2+}/Zn Mg^{2+}/Mg
		الف بدون محاسبه بیان کنید کدام سلول گالوانی می تواند بیشترین ولتاژ را ایجاد کند؟ چرا؟
		ب نیروی الکتروموتوری سلول گالوانی روی - نقره «$Zn - Ag$» را حساب کنید.
		پ بین گونه های «Cu^{2+}, Cu, Zn, Zn^{2+}» کدام یک کاهنده قوی تری است؟ چرا؟
۱۳		تصاویر زیر، الگوهای ساختاری صابون، اسید چرب و استر سنگین را نمایش می دهند. با توجه به آنها به پرسش ها پاسخ دهید: (1) (2) (3) (آ) چربی ها مخلوطی از کدام دو ترکیب هستند؟ (ب) کدام ساختار مربوط به اسید چرب است؟ (پ) نیروی بین مولکولی غالب در ترکیب (۲) از چه نوعی است؟ چرا؟ (ت) کدام ترکیب در آب حل می شود؟
۱۴		در هر مورد از بین دو واژه داده شده، واژه مناسب را انتخاب کرده و در پاسخ نامه بنویسید.
		الف در فرآیند هال، گاز کربن دی اکسید در «کاتد / آند» تولید می شود.
		ب کلسیم اکسید (CaO) یک «باز / اسید» آرنیوس به شمار می رود، زیرا در آب سبب افزایش غلظت یون «هیدرونیوم / هیدروکسید» می شود.
۱۵		

ردیف	نمره
	با توجه به پتانسیل کاهش استاندارد نقره و منیزیم به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. $E^{\circ}(Mg^{2+}/Mg) = -2.37$ $E^{\circ}(Ag^{+}/Ag) = +0.8$
الف	در سلول گالوانی منیزیم – نقره، کدام فلز نقش کاتد را ایفا می‌کند؟ چرا؟
ب	نیم‌واکنش انجام گرفته در آند را بنویسید؟
پ	emf سلول منیزیم – نقره را حساب کنید.
ت	با انجام واکنش جرم کدام الکترود کاهش می‌یابد؟
۱۶	در شکل روبه‌رو، ولتاژ سلول گالوانی نشان داده شده است. با توجه به آن، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. آ) در این سلول کدام فلز (Fe یا M) نقش کاتد را ایفا می‌کند؟ ب) با انجام واکنش جرم کدام تیغه (Fe یا M) کاهش می‌یابد؟ پ) کدام مورد «۱» یا «۲» جهت حرکت <u>آنیون‌ها</u> را نشان می‌دهد؟ ت) کدام گونه (Fe^{2+} یا M^{+}) اکسندۀ تر است؟ ث) اگر پتانسیل کاهش استاندارد Fe^{2+}/Fe برابر $-0.44V$ باشد، پتانسیل کاهش استاندارد M^{+}/M را محاسبه کنید.
۱۷	دلیل هریک از عبارتهای زیر را بنویسید.
الف	مخلوط مس (II) سولفات و آب پخش نور ندارد.
ب	برخلاف حلبی از آهن گالوانیزه نمی‌توان برای ساختن ظروف بسته‌بندی مواد غذایی استفاده نمود.
۱۸	علت هریک از عبارتهای زیر را بنویسید.
الف	استفاده از صابون مراغه عوارض جانبی کمتری دارد و برای موهای چرب مناسب است.
۱۹	جدول زیر داده‌هایی را از قرار دادن تیغه‌های فلزی درون محلول مس (II) سولفات در دمای $20^{\circ}C$ نشان می‌دهد.

ردیف	نمره							
	<table><tr><td>نشانه فلز</td><td>دمای مخلوط واکنش پس از مدتی ($^{\circ}C$)</td></tr><tr><td>X</td><td>۲۶</td></tr><tr><td>Y</td><td>۲۹</td></tr></table>	نشانه فلز	دمای مخلوط واکنش پس از مدتی ($^{\circ}C$)	X	۲۶	Y	۲۹	
نشانه فلز	دمای مخلوط واکنش پس از مدتی ($^{\circ}C$)							
X	۲۶							
Y	۲۹							
	الف) قدرت کاهندگی X بیشتر است یا Y؟ دلیل بنویسید.							
	ب) واکنش زیر را کامل کنید. $\cdots(A)\cdots(s) + \cdots(B)\cdots(aq) \rightarrow X^{2+}(aq) + Cu(s)$							
	پ) اگر جنس یکی از تیغه‌ها فلز آلومینیم باشد، با انجام واکنش بین این تیغه و محلول مس (II) سولفات آبی‌رنگ، شدت رنگ محلول چه تغییری می‌کند؟ چرا؟							
۲۰		در شکل مقابل، اگر حجم محلول برابر ۵۰۰ میلی‌لیتر و هر ذره را معادل ۰٫۰۰۱ مول در نظر بگیریم، ثابت یونش (K_a) اسید HA را به دست آورید.						
۲۱	در محلول ۰٫۲ مولار اسید HA، اگر K_a برای این اسید برابر ۰٫۱ باشد:							
	الف) غلظت یون هیدرونیوم را در این محلول به دست آورید.							
	ب) درصد یونش این اسید را در شرایط آزمایش محاسبه کنید.							
۲۲	چند میلی‌لیتر محلول هیدروکلریک اسید با $pH = 3$ ، با ۱۲٫۵ میلی‌گرم کلسیم کربنات ۸۰٪ خالص به‌طور کامل واکنش می‌دهد؟ ($Ca = 40, O = 16, C = 12 : g \cdot mol^{-1}$) $CaCO_3(s) + 2HCl(aq) \rightarrow CaCl_2(aq) + H_2O(l) + CO_2(g)$							
۲۳	فلز آهن می‌تواند با محلول $Ni^{2+}(aq)$ و همچنین با محلول $Sn^{2+}(aq)$ واکنش دهد. اگر E° سلول «آهن - نیکل» برابر ۰٫۱۶V و E° سلول «آهن - قلع» برابر ۰٫۲۷V باشد: (فلز آهن در هر دو سلول نقش آند دارد).							
	الف) $Ni^{2+}(aq)$ بهتر کاهیده می‌شود یا $Sn^{2+}(aq)$ ؟ چرا؟							
	ب) در واکنش فلز آهن با $Ni^{2+}(aq)$ ، اکسنده و کاهنده را تعیین کنید.							

ردیف	نمره	
۲۴	۱.۵	درستی یا نادرستی هر یک از جمله‌های زیر را مشخص کنید. (با ذکر دلیل نادرستی) الف) عدد اکسایش اتم گوگرد در یک پاک‌کنندهٔ غیرصابونی با عدد اکسایش اتم گوگرد در هیدروژن سولفید برابر است. ب) بیشتر اسیدها و بازهای شناخته‌شده، ضعیف‌اند. ج) در زنگ زدن آهن، نیم‌واکنش آندی در جایی که غلظت اکسیژن زیاد است، انجام می‌شود. د) در سلول تشکیل‌شده بین دو نیم‌سلول SHE و فلز مس، نیم‌واکنش انجام‌گرفته در نیم‌سلول SHE به صورت $H_2(g) \rightarrow 2H^+_{(aq)} + 2e^-$ است.
۲۵	۱.۵	اگر درصد یونش اسید ضعیف HA، برابر ۲٪ و غلظت مولار یون هیدرونیوم در محلولی از آن برابر ۰/۰۰۱ مول بر لیتر باشد، غلظت اولیهٔ این اسید چند مول بر لیتر است و با ۱۰ میلی‌لیتر از این محلول چند میلی‌لیتر محلول ۰/۰۲۵ مولار آن را می‌توان تهیه کرد؟

ردیف	نمره																								
۱	<table><tr><th>نوع مخلوط</th><th>سوسپانسیون</th><th>کلوئیدها</th><th>محلول</th></tr><tr><th>ویژگی</th><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>رفتار در برابر نور</td><td>نور را پخش می‌کند.</td><td>نور را پخش می‌کند.</td><td>نور را عبور می‌دهد.</td></tr><tr><td>همگن بودن</td><td>ناهمگن</td><td>ناهمگن</td><td>همگن</td></tr><tr><td>پایداری</td><td>ناپایدار</td><td>پایدار</td><td>پایدار</td></tr><tr><td>ذره‌های سازنده</td><td>ذره‌های ریز ماده</td><td>توده‌های مولکولی</td><td>یون / مولکول</td></tr></table>	نوع مخلوط	سوسپانسیون	کلوئیدها	محلول	ویژگی				رفتار در برابر نور	نور را پخش می‌کند.	نور را پخش می‌کند.	نور را عبور می‌دهد.	همگن بودن	ناهمگن	ناهمگن	همگن	پایداری	ناپایدار	پایدار	پایدار	ذره‌های سازنده	ذره‌های ریز ماده	توده‌های مولکولی	یون / مولکول
نوع مخلوط	سوسپانسیون	کلوئیدها	محلول																						
ویژگی																									
رفتار در برابر نور	نور را پخش می‌کند.	نور را پخش می‌کند.	نور را عبور می‌دهد.																						
همگن بودن	ناهمگن	ناهمگن	همگن																						
پایداری	ناپایدار	پایدار	پایدار																						
ذره‌های سازنده	ذره‌های ریز ماده	توده‌های مولکولی	یون / مولکول																						
۲	$pH = -\log [H^+] \Rightarrow -\log [H^+] = ۳٫۵ \Rightarrow -\log [H^+] = ۴ - ۰٫۵$ $\Rightarrow \log [H^+] = -۴ + ۰٫۵ \Rightarrow \log [H^+] = \log ۱۰^{-۴} + \log ۳ \Rightarrow [H^+] = ۳ \times ۱۰^{-۴} mol \cdot L^{-1}$ $[H^+] [OH^-] = ۱۰^{-۱۴} \Rightarrow ۳ \times ۱۰^{-۴} \times [OH^-] = ۱۰^{-۱۴} \Rightarrow [OH^-] = \frac{1}{۳} \times ۱۰^{-۱۰} mol \cdot L^{-1}$																								
۳	$pH = -\log [H^+] \Rightarrow -\log [H^+] = ۳٫۴ \Rightarrow -\log [H^+] = ۴ - ۰٫۶$ $\Rightarrow \log [H^+] = -۴ + ۰٫۶ \Rightarrow \log [H^+] = -۴ \log ۱۰ + ۲ \log ۲$ $\Rightarrow \log [H^+] = \log ۴ \times ۱۰^{-۴} \Rightarrow [H^+] = ۴ \times ۱۰^{-۴} mol \cdot L^{-1}$ $\alpha = \frac{[H^+]}{[HA]_{\text{اولیه}}} \Rightarrow [HA]_{\text{اولیه}} = ۰٫۰۰۲ mol \cdot L^{-1}$ $[HA] = \frac{HA \text{ مول}}{(L) \text{ حجم محلول}} \Rightarrow ۰٫۰۰۲ (mol \cdot L^{-1}) = \frac{HA \text{ مول}}{۰٫۵ (L)} \Rightarrow HA \text{ مول} = ۰٫۰۰۱ mol$ $?g \text{ } HA = ۰٫۰۰۱ mol HA \times \frac{۱۰۰g HA}{۱ mol HA} = ۰٫۱g HA$																								
۴	$pH + pOH = ۱۴ \Rightarrow ۱۳ + pOH = ۱۴ \Rightarrow pOH = ۱$ $pOH = -\log [OH^-] \Rightarrow -\log [OH^-] = ۱ \Rightarrow [OH^-] = ۰٫۱$ $\alpha = \frac{[OH^-]}{[BOH]_{\text{اولیه}}} \Rightarrow \alpha \cdot [BOH]_{\text{اولیه}} = ۰٫۱$ $K_b = \frac{\alpha^2 \cdot [BOH]_{\text{اولیه}}}{۱ - \alpha} \Rightarrow K_b = \frac{\alpha \cdot \alpha \cdot [BOH]_{\text{اولیه}}}{۱ - \alpha}$ $\Rightarrow ۰٫۴ = \frac{۰٫۱ \alpha}{۱ - \alpha} \Rightarrow ۴ - ۴ \alpha = \alpha \Rightarrow ۴ = ۵ \alpha \Rightarrow \alpha = ۰٫۸$ $\alpha \cdot [BOH]_{\text{اولیه}} = ۰٫۱ \Rightarrow ۰٫۸ [BOH]_{\text{اولیه}} = ۰٫۱ \Rightarrow [BOH]_{\text{اولیه}} = ۰٫۱۲۵ mol \cdot L^{-1}$ $[BOH] = \frac{BOH \text{ مول}}{(L) \text{ حجم محلول}} \Rightarrow ۰٫۱۲۵ (mol \cdot L^{-1}) = \frac{BOH \text{ مول}}{۲(L)} \Rightarrow BOH \text{ مول} = ۰٫۲۵ mol$ $?g \text{ } BOH = ۰٫۲۵ mol \text{ } BOH \times \frac{۷۰g \text{ } BOH}{۱ mol \text{ } BOH} = ۱۷٫۵ g \text{ } BOH$																								
۵	باز: $pH + pOH = ۱۴ \Rightarrow ۱۲ + pOH = ۱۴ \Rightarrow pOH = ۲$ $pOH = -\log [OH^-] \Rightarrow ۲ = -\log [OH^-] \Rightarrow [OH^-] = ۰٫۰۱ mol \cdot L^{-1}$ $[OH^-] = \frac{OH^- \text{ مول}}{(L) \text{ حجم محلول}} \Rightarrow ۰٫۰۱ (mol \cdot L^{-1}) = \frac{OH^- \text{ مول}}{۰٫۲ (L)} \Rightarrow OH^- \text{ مول} = ۰٫۰۰۲ mol$ واکنش: در واکنش خنثی شدن، مول OH^- با مول H^+ برابر است. H^+ مول اسید: $pH = ۲٫۵ \Rightarrow -\log [H^+] = ۲٫۵ \Rightarrow -\log [H^+] = ۳ - ۰٫۵ \Rightarrow \log [H^+] = -۳ + ۰٫۵$ $\log [H^+] = \log ۱۰^{-۳} + \log ۳ \Rightarrow [H^+] = ۳ \times ۱۰^{-۳} mol \cdot L^{-1}$ $[H^+] = \frac{H^+ \text{ مول}}{(L) \text{ حجم محلول}} \Rightarrow ۳ \times ۱۰^{-۳} (mol \cdot L^{-1}) = \frac{۲ \times ۱۰^{-۳} (mol)}{(L) \text{ حجم محلول}}$ $\Rightarrow \text{حجم محلول} = \frac{۲}{۳} L \times \frac{۱۰۰۰mL}{۱ L} = ۶۶۶٫۶mL$																								

ردیف	نمره
۶	اسید: $pH = -\log [H^+] \Rightarrow -\log [H^+] = 1 \Rightarrow [H^+] = 0.1 \text{ mol} \cdot L^{-1}$ $[H^+] = \frac{\text{مول } H^+}{\text{حجم محلول (L)}} \Rightarrow 0.1 (\text{mol} \cdot L^{-1}) = \frac{\text{مول } H^+}{0.4 (L)} \Rightarrow H^+ \text{ مول} = 0.04 \text{ mol}$ باز: $pH + pOH = 14 \Rightarrow 13 + pOH = 14 \Rightarrow pOH = 1$ $pOH = -\log [OH^-] \Rightarrow -\log [OH^-] \Rightarrow [OH^-] = 0.1 \text{ mol} \cdot L^{-1}$ $[OH^-] = \frac{\text{مول } OH^-}{\text{حجم محلول (L)}} \Rightarrow 0.1 (\text{mol} \cdot L^{-1}) = \frac{\text{مول } OH^-}{0.2 (L)} \Rightarrow \text{مول } OH^- = 0.02 \text{ mol}$ واکنش: مول H^+ موجود در محلول بیشتر از مول OH^- است. پس تمام OH^- مصرف می‌شود و تعدادی H^+ باقی می‌ماند. $H^+ + OH^- \rightarrow H_2O$ مول H^+ باقی‌مانده $= 0.04 - 0.02 = 0.02 \text{ mol}$ محلول نهایی: $[H^+] = \frac{\text{مول } H^+}{\text{حجم محلول}} \Rightarrow [H^+] = \frac{0.02 (\text{mol})}{0.2 (L) + 0.4 (L)} = \frac{1}{3} \times 10^{-1} \text{ mol} \cdot L^{-1}$ $pH = -\log [H^+] = -\log \frac{1}{3} \times 10^{-1} = -\left[\log \frac{1}{3} + \log 10^{-1} \right] = 1.5$
۷	باز: $pH + pOH = 14 \Rightarrow 13 + pOH = 14 \Rightarrow pOH = 1$ $\Rightarrow -\log [OH^-] = 1 \Rightarrow [OH^-] = 0.1 \text{ mol} \cdot L^{-1}$ $[OH^-] = \frac{\text{مول } OH^-}{\text{حجم محلول (L)}} \Rightarrow 0.1 (\text{mol} \cdot L^{-1}) = \frac{\text{مول } OH^-}{0.1 (L)} \Rightarrow \text{مول } OH^- = 0.01 \text{ mol}$ اسید: $pH = -\log [H^+] \Rightarrow -\log [H^+] = 1.3 \Rightarrow -\log [H^+] = 2 - 0.7 \Rightarrow \log [H^+] = -2 + 0.7$ $\log [H^+] = \log 0.01 + \log 5 \Rightarrow [H^+] = 0.05 \text{ mol} \cdot L^{-1}$ $[H^+] = \frac{\text{مول } H^+}{\text{حجم محلول (L)}} \Rightarrow H^+ \text{ مول} = 0.05 V_r$ محلول نهایی: از آنجا که pH محلول نهایی ۱۲٫۴ است و محلول خاصیت بازی دارد یعنی مول OH^- از مول H^+ بیشتر بوده است. $\text{مول } OH^- \text{ باقی‌مانده} = 0.01 - 0.05 V_r$ $pH + pOH = 14 \Rightarrow 12.4 + pOH = 14 \Rightarrow pOH = 1.6 \Rightarrow -\log [OH^-] = 1.6 \Rightarrow -\log [OH^-] = 2 - 0.4$ $-\log [OH^-] = 2 - 0.7 + 0.3 \Rightarrow \log [OH^-] = -2 + 0.7 - 0.3 \Rightarrow \log [OH^-] = \log 0.01 + \log 5 - \log 2$ $\Rightarrow [OH^-] = 0.025 \text{ mol} \cdot L^{-1}$ $[OH^-]_{\text{محلول نهایی}} = \frac{\text{مول } OH^- \text{ باقی‌مانده}}{\text{حجم کل (L)}} \Rightarrow 0.025 (\text{mol} \cdot L^{-1}) = \frac{(0.01 - 0.05 V_r) (\text{mol})}{(0.1 + V_r) (L)}$ $\Rightarrow 0.0025 + 0.025 V_r = 0.01 - 0.05 V_r \Rightarrow 0.075 V_r = 0.0075$ $\Rightarrow V_r = 0.1 L \times \frac{1000 \text{ mL}}{1 L} = 100 \text{ mL}$
۸	پاک‌کننده
۹	
	الف
	ث ۷۰ - ۸۰

ردیف	نمره								
	با توجه به نمودار، جدول زیر را برای گسترهٔ سنی ۴۰ تا ۵۰ سالگی کامل کنید. <table><tr><td>دورهٔ زمانی</td><td>۱۳۳۵ – ۱۳۳۰</td><td>۱۳۶۵ – ۱۳۷۰</td><td>۱۳۹۵ – ۱۳۹۰</td></tr><tr><td>درصد جمعیت</td><td>۳۴%</td><td>۸%</td><td>۱%</td></tr></table>	دورهٔ زمانی	۱۳۳۵ – ۱۳۳۰	۱۳۶۵ – ۱۳۷۰	۱۳۹۵ – ۱۳۹۰	درصد جمعیت	۳۴%	۸%	۱%
دورهٔ زمانی	۱۳۳۵ – ۱۳۳۰	۱۳۶۵ – ۱۳۷۰	۱۳۹۵ – ۱۳۹۰						
درصد جمعیت	۳۴%	۸%	۱%						
	ب ۴۰ – ۵۰								
	پ ۶۰ – ۷۰								
	ت افزایش – با بهبود وضعیت بهداشت و رفاه، شاخص امید به زندگی در سطح جهان افزایش یافته است.								
	ث ۷۰ – ۸۰								
۱۰	بعضی از ویژگی‌های کلوئیدها شبیه به محلول‌هاست، مانند پایدار بودن؛ از طرفی، برخی دیگر از ویژگی‌های کلوئیدها مانند رفتار در برابر نور و ناهمگن بودن، شبیه به سوسپانسیون‌هاست.								
۱۱									
	الف پاسخ: Zn الکترون از دست داده است، اکسایش یافته و H^+ الکترون گرفته و کاهش یافته است.								
	ب $Zn(s) \rightarrow Zn^{2+}(aq) + 2e^-$ اکسایش Zn $2H^+(aq) + 2e^- \rightarrow H_2(g)$ کاهش H^+								
	پ $Zn(s) \rightarrow Zn^{2+}(aq) + 2e^-$ اکسایش Zn $2H^+(aq) + 2e^- \rightarrow H_2(g)$ کاهش H^+ $Zn(s) + 2H^+(aq) \rightarrow Zn^{2+}(aq) + H_2(g)$ +								
	ت جملهٔ کامل: در این واکنش اتم‌های روی الکترون از دست می‌دهند و اکسایش می‌یابند و سبب کاهش یون‌های هیدروژن می‌شوند. از این رو اتم‌های روی نقش <u>کاهنده</u> دارند در حالی که یون‌های هیدروژن، الکترون به‌دست می‌آورند و <u>کاهش</u> می‌یابند و سبب <u>اکسایش</u> اتم‌های فلز روی می‌شوند. از این رو یون‌های هیدروژن نقش <u>اکسنده</u> دارند.								
۱۲	$E^\circ(Fe^{2+}/Fe) = -۰٫۴۴$ ، $E^\circ(Zn^{2+}/Zn) = -۰٫۷۶$ ، $E^\circ(Cu^{2+}/Cu) = +۰٫۳۴$ ، $E^\circ(Mg^{2+}/Mg) = -۲٫۳۷$ ، $E^\circ(Ag^+/Ag) = +۰٫۸$								
	الف $Mg - Ag$ - نیم‌سلول‌ها در تشکیل سلول گالوانی، هنگامی بیشترین emf را ایجاد می‌کنند که تفاوت یا فاصلهٔ میان E° آنها در سری الکتروشیمیایی بیشتر باشد.								
	ب $E^\circ_{\text{کاتد}} - E^\circ_{\text{آند}} = emf = ۰٫۸ - (-۰٫۷۶) = ۱٫۵۶V$								
	پ Zn - زیرا پتانسیل کاهشی استاندارد آن منفی‌تر (کوچک‌تر) است.								

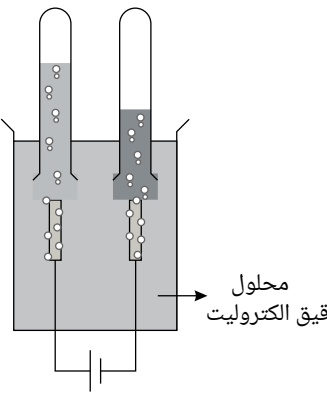
ردیف	نمره
۱۳	آ) ترکیب (۱) و ترکیب (۲) ب) ترکیب (۱) پ) واندروالسی - زیرا بخش بزرگی از مولکول را بخش ناقطبی (زنجر بلند کربنی) تشکیل داده است. ت) ترکیب (۳)
۱۴	
	الف) آند
	ب) باز - هیدروکسید
۱۵	
	الف) نقره - زیرا پتانسیل کاهش آن از منیزیم بیشتر است.
	ب)
	$Mg(s) \rightarrow Mg^{2+}(aq) + 2e^{-}$
	پ) $E^{\circ} = E_{Ag}^{\circ} - E_{Mg}^{\circ}$ $E^{\circ} = 0.8 - (-2.37) = +3.17V$
	ت) منیزیم
۱۶	آ) M (در سلولهای گالوانی، کاتد و قطب + است). ب) Fe، زیرا آند است. پ) ۲، آنیون ها به سمت آند حرکت می کنند. ت) M^{+} زیرا M کاتد است و در الکتروود آن، نیم واکنش کاهش انجام می شود؛ پس کاتیون آن اکسندتر است. ث) $E^{\circ} = E_c^{\circ} - E_a^{\circ} \rightarrow 1.24 = E_c^{\circ} - (-0.44) \rightarrow E_a^{\circ} = 0.8V$
۱۷	
	الف) زیرا مخلوط این دو ماده، محلول است و اندازه ذرات تشکیل دهنده آنها به قدر کافی بزرگ نیست که توانایی پخش نور را داشته باشند.
	ب) زیرا روی برخلاف قلع با مواد غذایی واکنش می دهد و باعث فساد و مسمومیت مواد غذایی می شود.
۱۸	
	الف) افزودنی شیمیایی ندارد و به دلیل خاصیت بازی مناسب برای موهای چرب استفاده می شود.
۱۹	
	الف) Y - زیرا افزایش دمای بیشتری دارد.
	پ) کاهش می یابد. - شماری از کاتیون های مس در فرایند کاهش از محلول جدا می شوند.

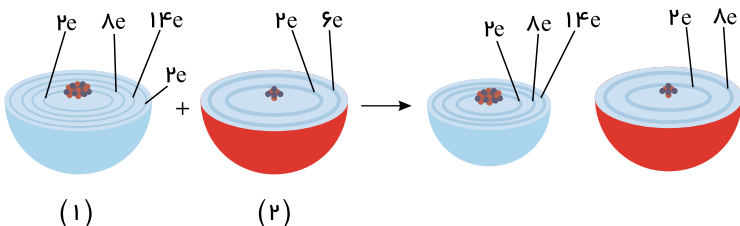
ردیف	نمره	
		ب
		$B: Cu^{2+} \quad A: X$
		پ
		کاهش می‌یابد. - شماری از کاتیون‌های مس در فرایند کاهش از محلول جدا می‌شوند.
۲۰		برای محاسبه K_a به غلظت تعادلی H^+, A^- و HA نیاز داریم. در ظرف مورد نظر یک ذره H^+, یک ذره A^- و ۹ ذره HA یونیده نشده (تعادلی) وجود دارد. $?molH^+ = 1(\text{ذره}) \times \frac{0.001molH^+}{(1\text{ذره})} = 0.001molH^+$ $[H^+]_{(تعادلی)} = [A^-]_{(تعادلی)} = \frac{0.001molH^+}{0.05L} = 0.002mol \cdot L^{-1}$ $?molHA = 9(\text{ذره}) \times \frac{0.001molHA}{1(\text{ذره})} = 0.009molHA$ $[HA]_{(تعادلی)} = \frac{0.009molHA}{0.05L} = 0.18mol \cdot L^{-1}$ حالا می‌توان K_a را محاسبه کرد: $K_a = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]} = \frac{(0.002)^2}{0.18} = 2.2 \times 10^{-4}$
۲۱		
		الف
		فرض می‌کنیم غلظت تعادلی یون‌های هیدرونیوم و A^- برابر x مولار باشند، پس غلظت تعادلی اسید HA به صورت زیر محاسبه می‌شود: $HA_{(تعادلی)} = (HA^+_{(غلظت اولیه)}) - (H^+_{(غلظت تعادلی)}) = 0.2 - x$ حالا می‌توانیم رابطه ثابت تعادل را بنویسیم: $K_a = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]} \Rightarrow 0.1 = \frac{x^2}{0.2 - x} \Rightarrow x^2 + 0.1x - 0.02 = 0$ برای حل معادله $ax^2 + bx + c$ می‌توانید ابتدا $\Delta = b^2 - 4ac$ و سپس $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$ را محاسبه کنید. $x^2 + 0.1x - 0.02 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \Delta = b^2 - 4ac = 0.01 + 4(0.02)(1) = 0.09 \\ x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-0.1 \pm \sqrt{0.09}}{2} \Rightarrow x_1 = -0.2, x_2 = +0.1 \end{cases}$ دو جواب معادله بالا به ترتیب -0.2 و $+0.1$ است که x چون غلظت مولار می‌باشد، هیچ وقت نمی‌تواند عدد منفی شود، پس $x = [H^+] = 0.1M$ می‌باشد.
		ب
		$\% \alpha = \frac{[H^+]}{M} \times 100 = \frac{0.1}{0.2} \times 100 = 50\%$
۲۲		ابتدا باید دید که ۱۲٫۵ میلی گرم کلسیم کربنات ۸۰٪ خالص با چند مول HCl به طور کامل واکنش می‌دهد: $CaCO_3 + 2HCl \rightarrow CaCl_2 + H_2O + CO_2$ $?molHCl = 12.5 \times 10^{-3}g CaCO_3(\text{خالص}) \times \frac{1mol CaCO_3}{100g \text{خالص}} \times \frac{2mol HCl}{1mol CaCO_3} = 2 \times 10^{-4}mol HCl$ از طرفی pH محلول HCl داده شده است که می‌توانیم با استفاده از آن غلظت HCl را به دست آوریم: $[H^+] = 10^{-pH} = 10^{-3}mol \cdot L^{-1} \Rightarrow M_{HCl} = [H^+] = 10^{-3}mol \cdot L^{-1}$ حالا با استفاده از غلظت مولی می‌توان به حجم محلول رسید: $غلظت\ مولی = \frac{n}{V} \Rightarrow V = \frac{2 \times 10^{-4}}{10^{-3}} = 0.2L \text{ یا } 200mL$

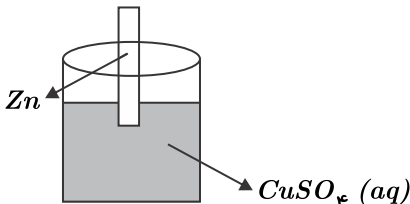
ردیف	نمره	
۲۳		الف) Sn^{4+}، زیرا آند در هر دو سلول، فلز آهن است و چون $E^{\ominus}$ سلول «آهن - قلع» بیشتر از $E^{\ominus}$ سلول «آهن - نیکل» است؛ بنابراین $E^{\ominus}$ قلع از نیکل بیشتر بوده و اکسندۀ مناسب تری است. در نتیجه $Ni^{2+}(aq)$ بهتر کاهیده می شود. ب) در سلول «آهن - نیکل»، Fe اکسایش می یابد و نقش کاهنده دارد و Ni^{2+} کاهش می یابد و نقش اکسندۀ دارد.
۲۴	۱.۵	الف) نادرست؛ در پاک کننده های غیرصابونی عدد اکسایش اتم گوگرد برابر ۴+ است. در هیدروژن سولفید (H_2S) عدد اکسایش گوگرد برابر ۲- است. (صفحه ۵۳ کتاب درسی) ب) درست؛ بیشتر اسیدها و بازهای شناخته شده در میوه ها و گیاهان (در طبیعت) جزو اسیدهای ضعیف هستند. (صفحه ۱۹ کتاب درسی) ج) نادرست؛ در فرایند زنگ زدن آهن، اکسایش اتم های آهن (بخش آندی) در جایی که غلظت اکسیژن کمتر است انجام می شود. ولی کاهش گاز اکسیژن (O_2) در بخش کاتدی در جایی که غلظت اکسیژن بیشتر است صورت می گیرد. (صفحه ۵۷ کتاب درسی) د) درست؛ در سلول $H_2 - Cu^{2+} - Cu$ چون $E^{\ominus} Cu^{2+}/Cu$ بزرگ تر از $E^{\ominus}$ نیم سلول SHE است؛ پس نیم سلول SHE نقش آند را دارد و عمل اکسایش در آن انجام می گیرد. (صفحه ۴۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) نادرست (۲۵/۰ نمره)؛ عدد اکسایش اتم گوگرد در یک پاک کننده غیرصابونی با عدد اکسایش اتم گوگرد در هیدروژن سولفید برابر نیست. (۲۵/۰ نمره) ب) درست (۲۵/۰ نمره) ج) نادرست (۲۵/۰ نمره)؛ در زنگ زدن آهن، نیم واکنش کاتدی در جایی که غلظت اکسیژن زیاد است، انجام می شود. (۲۵/۰ نمره) د) درست (۲۵/۰ نمره)
۲۵	۱.۵	$\% \alpha = \% 2 \rightarrow \alpha = \frac{2}{100} = 0.02$ $[H^+] = 10^{-3} \frac{mol}{L}$ $[HA]_{اولیه} = ?$ $[H^+] = M \cdot \alpha_{اولیه}$ $10^{-3} = M_{HA_{اولیه}} \cdot 0.02 \Rightarrow M_{HA_{اولیه}} = \frac{10^{-3}}{0.02} = 0.05 \frac{mol}{L}$ $0.05 = \frac{n}{10 \times 10^{-3}} \Rightarrow n = 5 \times 10^{-4} mol HA$ $0.025 = \frac{5 \times 10^{-4}}{V} \Rightarrow V = 0.02 L = 20 ml$ حجم محلول ایجاد شده (صفحه ۱۸ و ۱۹ و ۲۸ کتاب درسی) راهنمای تصحیح:

ردیف	نمره
	۱.۵ $\% \alpha = \% 2$ $[H^+] = 10^{-3} \frac{mol}{L}$ $[HA]_{اولیه} = ?$ $[H^+] = M \cdot \alpha_{اولیه}$ $10^{-3} = M_{HA_{اولیه}} \cdot 0.02 \text{ (نمره ۰٫۲۵)} \Rightarrow M_{HA_{اولیه}} = \frac{10^{-3}}{0.02} = 0.05 \frac{mol}{L} \text{ (نمره ۰٫۲۵)}$ $0.05 = \frac{n}{10 \times 10^{-3}} \text{ (نمره ۰٫۲۵)} \Rightarrow n = 5 \times 10^{-4} mol HA \text{ (نمره ۰٫۲۵)}$ $0.025 = \frac{5 \times 10^{-4}}{V} \text{ (نمره ۰٫۲۵)} \Rightarrow V = 0.02 L = 20 ml \text{ (نمره ۰٫۲۵)}$ حجم محلول ایجادشده (نمره ۰٫۲۵)

ردیف	نمره
۱	با توجه به مقادیر E° داده شده بررسی کنید: آیا فلز کادمیوم می تواند آلومینیوم را از محلول آبی دارای یون های Al^{3+} خارج کند؟ $E^\circ(Al^{3+}/Al) = -1.66 V$ $E^\circ(Cd^{2+}/Cd) = -0.40 V$
۲	در دو واکنش جداگانه فلز آهن و فلز آلومینیوم می توانند با محلول $Sn^{2+}(aq)$ واکنش دهند. اگر E° سلول (آهن - قلع) برابر 0.30 ولت و E° سلول (آلومینیوم - قلع) برابر 1.52 ولت باشد: (آ) قدرت کاهندگی کدام فلز (Al یا Fe) بیشتر است؟ چرا؟ (ب) با توجه به پتانسیل Al^{3+}/Al داده شده پتانسیل الکترودی استاندارد Sn^{2+}/Sn را محاسبه کنید. $(E^\circ(Al^{3+}/Al) = -1.66)$
۳	برای تهیه یک محلول با $pH = 3.4$، چند گرم اسید HA ($\alpha = 0.2$) را باید در 500 میلی لیتر آب حل کنیم؟ جرم مولی HA را برابر $100 g \cdot mol^{-1}$ فرض کنید و از تغییر حجم در اثر انحلال چشم پوشی کنید.
۴	در یک نمونه محلول اسید HA با $pH = 1.4$، چند گرم HA در 200 میلی لیتر آب حل شده است؟ ثابت یونش اسیدی برابر با $10^{-1} mol \cdot L^{-1}$ و جرم مولی HA $80 g \cdot mol^{-1}$ است. (از تغییر حجم در اثر انحلال صرف نظر کنید).
۵	pH محلول باز BOH را محاسبه کنید. غلظت مولی BOH برابر با $6 mol \cdot L^{-1}$ و $K_b = 1 mol \cdot L^{-1}$ است.
۶	برای خنثی کردن 500 میلی لیتر محلول نیتریک اسید 0.1 مولار به چند گرم پتاسیم هیدروکسید نیاز است؟ $(K = 39, O = 16, H = 1 : g \cdot mol^{-1})$ $HNO_3(aq) + KOH(s) \rightarrow KNO_3(aq) + H_2O(l)$
۷	$7.4 g$ کلسیم هیدروکسید را در $200 mL$ آب حل کرده ایم. برای خنثی کردن محلول حاصل به چند میلی لیتر محلول 0.1 مولار هیدروبرمیک اسید احتیاج داریم؟ ($Ca = 40, O = 16, H = 1 : g \cdot mol^{-1}$) $Ca(OH)_2(aq) + 2HBr(aq) \rightarrow CaBr_2(aq) + 2H_2O(l)$
۸	در زمان استراحت، pH معده برابر با 3.7 است. غلظت یون هیدرونیوم را در این حالت حساب کنید.
۹	با توجه به شکل مقابل که برقکافت آب را نشان می دهد، به پرسش ها پاسخ دهید.

ردیف	نمره	
		
		الف) تعیین کنید این فرایند در چه نوع سلولی (گالوانی یا الکترولیتی) انجام می‌شود؟ چرا؟
		ب) با وارد کردن نماد الکترون (e^-) در هر نیم‌واکنش زیر مشخص کنید کدام نیم‌واکنش، آندی و کدام کاتدی است؟ (موازنه نیم‌واکنش‌ها الزامی نیست.) $H_2O(l) \rightarrow O_2(g) + H^+(aq)$ $H_2O(l) \rightarrow H_2(g) + OH^-(aq)$
۱۰		درستی یا نادرستی هریک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. شکل درست عبارت‌های نادرست را بنویسید.
		الف) مخلوط آب و روغن و صابون یک کلوئید پایدار را تشکیل می‌دهد.
		ب) شیمی‌دان‌ها برای اندازه‌گیری پتانسیل استاندارد (E°) نیم‌سلول‌ها، از محلول‌های الکترولیتی با غلظت ۱/۰ مولار استفاده می‌کنند.
۱۱		اگر درصد یونش در محلولی از استیک اسید (CH_3COOH) برابر با ۳/۲٪ و غلظت یون هیدرونیوم در آن $10^{-2} \times 1/92$ مول بر لیتر باشد.
		الف) معادله یونش این اسید را بنویسید.
		ب) غلظت محلول را محاسبه کنید.
۱۲		با توجه به واکنش‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. a) $Zn(s) + Cd^{2+}(aq) \rightarrow Zn^{2+}(aq) + Cd(s)$ b) $Cd(s) + Pt^{2+}(aq) \rightarrow Cd^{2+}(aq) + Pt(s)$ c) $Zn(s) + Mg^{2+}(aq) \rightarrow$ انجام نمی‌شود
		الف) گونه‌های اکسند و کاهنده را در واکنش «a» مشخص کنید.
		ب) آیا با قرار دادن تیغه پلاتینی (Pt) درون محلولی از یون‌های منیزیم (Mg^{2+}) واکنش انجام می‌شود؟ چرا؟

ردیف	نمره	
۱۳		درستی یا نادرستی هریک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. شکل درست عبارت‌های نادرست را بنویسید.
		(الف) عدد اکسایش اکسیژن در OF_2 برابر ۲- است.
		(ب) در سلول سوختی هیدروژن - اکسیژن، بخش قابل توجهی از انرژی الکتریکی به انرژی شیمیایی تبدیل می‌شود.
۱۴		با توجه به شکل زیر که الگوی ساده‌ای از واکنش بین اتم‌های آهن (Fe) و اکسیژن (O) را با ساختار لایه‌ای نشان می‌دهد، به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۱) (۲)
		(الف) کدام ساختار (۱) یا (۲) اتم آهن را نشان می‌دهد؟
		(ب) کدام گونه (آهن یا اکسیژن) اکسایش یافته است؟
		(پ) کدام گونه اکسیده است؟ دلیل بنویسید.
		(ت) هرگاه به جای آهن از پلاتین استفاده شود، آیا واکنشی انجام می‌شود؟ چرا؟
۱۵		فرض کنید ۱۰۲۴ مولکول اسید HA در مقداری آب حل شده باشد. اگر در اثر یونیده شدن این ماده، ۶۴ یون هیدرونیوم در ظرف تولید شود، درصد یونش HA را محاسبه کنید.
۱۶		درصد یونش محلول ۲ مولار هیدروفلئوریک اسید برابر ۲٪ است. در ۴۰۰ میلی لیتر از این محلول چند مول یون وجود دارد؟
۱۷		درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید. شکل درست عبارت‌های نادرست را بنویسید.
		(الف) عدد اکسایش اتم کلر در (ClO_3^-) برابر (+۵) است.
		(ب) گل ادریسی سرخ‌رنگ نشان می‌دهد که $[H_3O^+] > [OH^-]$ در خاک آن است.
		(پ) ثابت یونش محلول ۱ مولار اسید ضعیف (HX) در دمای معین ده برابر ثابت یونش همان اسید با غلظت ۰٫۱ مولار است.
۱۸	۱۰۵	محلول‌های آبی ۰٫۴M از آمونیاک، سدیم کلرید، اتانول و سولفوریک اسید را داریم: (الف) کدام یک از مواد فوق رسانای خوب هستند؟ چرا؟ (ب) کدام یک از مواد فوق نارسانای جریان برق است؟ (ج) کدام ماده الکترولیت ضعیف به شمار می‌رود؟

ردیف	نمره																
۱۹	۱.۵	به پرسش‌ها پاسخ دهید. $Al(s) + NaOH(aq) + H_2O(l) \rightarrow \dots (g) + \text{فرآورده‌های دیگر}$ الف- مخلوط $(Al(s) + NaOH(s))$ چه نوع پاک‌کننده‌ای نامیده می‌شود؟ ب- واکنش گرماگیر است یا گرماده؟ ج- از این نوع پاک‌کننده در چه جاهایی استفاده می‌شود؟ د- چرا این مخلوط پاک‌کننده‌ای با قدرت بالا است؟ ه- در ضمن انجام فرایند، چه گازی آزاد می‌شود؟ و چگونه باعث افزایش قدرت پاک‌کنندگی می‌شود؟															
۲۰	۱	شکل زیر تیغه‌ای از فلز روی (Zn) را درون محلول مس (II) سولفات $(CuSO_4(aq))$ نشان می‌دهد. الف) معادله شیمیایی واکنش انجام‌شده را بنویسید. ب) آیا می‌توان از آزمایش انجام گرفته در این تصویر برای تولید برق به‌طور مستقیم استفاده کرد؟ چرا؟ $Zn^{2+}(aq) + 2e^- \rightleftharpoons Zn(s) E^\circ = -0.76V$ $Cu^{2+}(aq) + 2e^- \rightleftharpoons Cu(s) E^\circ = +0.34V$															
۲۱	۱.۲۵	یک کارشناس آزمایشگاه شیمی فراموش کرده است که روی بطری‌های حاوی محلول‌هایی با غلظت یکسان از ترکیب‌های آمونیاک، گلوکز، استیک اسید و پتاسیم هیدروکسید برچسب بزند. برای شناسایی آنها برچسب‌های (۱) تا (۴) را روی بطری‌ها قرار داده است. وی با اندازه‌گیری pH و شدت روشنایی لامپ در یک مدار الکتریکی برای هر محلول در دمای $25^\circ C$، نتایج موجود در جدول زیر را به دست آورد. با توجه به آن، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید: <table><tr><th>برچسب</th><th>(۱)</th><th>(۲)</th><th>(۳)</th><th>(۴)</th></tr><tr><th>روشنایی لامپ</th><td>زیاد</td><td>خاموش</td><td>کم</td><td>کم</td></tr><tr><th>pH</th><td>۱۳</td><td>۷</td><td>۴٫۳</td><td>۱۰٫۶</td></tr></table>	برچسب	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	روشنایی لامپ	زیاد	خاموش	کم	کم	pH	۱۳	۷	۴٫۳	۱۰٫۶
برچسب	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)													
روشنایی لامپ	زیاد	خاموش	کم	کم													
pH	۱۳	۷	۴٫۳	۱۰٫۶													
		الف) کدام محلول گلوکز است؟ علت انتخاب خود را بنویسید.															
		ب) با بیان دلیل مشخص کنید محلول کدام ماده دارای pH برابر با ۱۰٫۶ است؟															
		پ) با کاشتن بذر گل ادریسی در خاک آغشته به محلول کدام ماده، گل ادریسی به رنگ آبی شکوفا می‌شود؟															
۲۲	۰.۷۵	در صورتی که نیروی الکتروموتوری برای سه سلول گالوانی $(C - A)$، $(B - A)$ و $(B - C)$ به ترتیب برابر با $0.89V$، $0.58V$ و $0.31V$ باشد، اگر $E^\circ_{C^{2+}/C} = 0.00V$ و فلز A با یون C^{2+} واکنش ندهد: الف) مقدار پتانسیل کاهش استاندارد را برای دو عنصر A و B به دست آورید. ب) ترتیب قدرت اکسندگی گونه‌ها را بنویسید.															

ردیف	نمره	
۲۳	۱.۵	در سلول الکترولیتی، یک قاشق آهنی توسط فلز نقره آبکاری شده است: الف) نیم واکنش مربوط به بخش آندی را بنویسید. ب) اگر در این فرایند مقدار بار الکتریکی مبادله شده برابر ۲۴۰۸۰ کولن باشد، تغییر جرم صورت گرفته در قاشق آهنی برابر چند گرم است؟ (بار الکتریکی الکترون را $1.6 \times 10^{-19} C$ در نظر گرفته و $Ag = 108 \frac{g}{mol}$)
۲۴	۰.۵	دو مورد از مزایای سلول سوختی را نام ببرید.
۲۵	۰.۵	در تهیه آهن سفید با روش آبکاری، فلز آهن در کدام الکترود قرار می گیرد و الکترولیت آن شامل کاتیون چه فلزی است؟

ردیف	نمره
۱	این توانایی در صورتی است که واکنش زیر قابل انجام باشد: $Cd(s) + Al^{3+}(aq) \rightarrow Cd^{2+}(aq) + Al(s)$ با توجه به معادله واکنش Cd الکترون داده چهار اکسایش شده و آند سلول است و Al^{3+} با گرفتن الکترون دچار کاهش شده و کاتد سلول است. $E_{سلول}^{\circ} = E_{آند}^{\circ} - E_{کاتد}^{\circ} \Rightarrow E_{سلول}^{\circ} = -۱٫۶۶ - (-۰٫۴۰) = -۱٫۲۶V$ با توجه به منفی شدن مقدار E° سلول این واکنش انجام پذیر نیست.
۲	آ در سلول های گالوانی تشکیل شده، آهن و آلومینیوم نسبت به Sn آند خواهند بود و Sn نقش کاتد را دارد پس ولتاژ بیشتر سلول (آلومینیوم - قلع) نشانه قدرت کاهندگی بیشتر Al نسبت به Fe و اختلاف پتانسیل ایجاد شده بیشتر خواهد بود. ب) با توجه به ولتاژ سلول گالوانی (آلومینیوم - قلع) خواهیم داشت: $E^{\circ}_{آند} - E^{\circ}_{کاتد} = E^{\circ}_{پیل}$ $۱٫۵۲V = E^{\circ}(Sn^{2+}/Sn) - (-۱٫۶۶V)$ $E^{\circ}(Sn^{2+}/Sn) = -۰٫۱۴V$
۳	$pH = -\log[H^{+}] \Rightarrow -\log[H^{+}] = ۳٫۴ \Rightarrow -\log[H^{+}] = ۴ - ۰٫۶$ $\Rightarrow \log[H^{+}] = -۴ + ۰٫۶ \Rightarrow \log[H^{+}] = -۴ \log ۱۰ + ۲ \log ۲$ $\Rightarrow \log[H^{+}] = \log ۴ \times ۱۰^{-۴} \Rightarrow [H^{+}] = ۴ \times ۱۰^{-۴} mol \cdot L^{-1}$ $\alpha = \frac{[H^{+}]}{[HA]_{اولیه}} \Rightarrow [HA]_{اولیه} = ۰٫۰۰۲ mol \cdot L^{-1}$ $[HA] = \frac{HA \text{ مول}}{(L) \text{ حجم محلول}} \Rightarrow ۰٫۰۰۲ (mol \cdot L^{-1}) = \frac{HA \text{ مول}}{۰٫۵ (L)} \Rightarrow HA \text{ مول} = ۰٫۰۰۱ mol$ $?g \text{ HA} = ۰٫۰۰۱ mol HA \times \frac{۱۰۰g HA}{1 mol HA} = ۰٫۱g HA$
۴	$pH = -\log[H^{+}] \Rightarrow ۱٫۴ = -\log[H^{+}] \Rightarrow -\log[H^{+}] = ۲ - ۰٫۶$ $\Rightarrow \log[H^{+}] = -۲ + ۰٫۶ \Rightarrow \log[H^{+}] = \log ۱۰^{-۲} + ۲ \log ۲ \Rightarrow [H^{+}] = ۴ \times ۱۰^{-۲} mol \cdot L^{-1}$ $\alpha = \frac{[H^{+}]}{[HA]_{اولیه}} \Rightarrow \alpha \cdot [HA]_{اولیه} = ۰٫۰۴$ $k_a = \frac{\alpha^2 \cdot [HA]_{اولیه}}{1 - \alpha} \Rightarrow k_a = \frac{\alpha \cdot \alpha \cdot [HA]_{اولیه}}{1 - \alpha} \Rightarrow ۰٫۰۱ = \frac{۰٫۰۴\alpha}{1 - \alpha}$ $\rightarrow 1 - \alpha = ۴\alpha \Rightarrow ۵\alpha = ۱ \Rightarrow \alpha = ۰٫۲$ $\left. \begin{matrix} \alpha[HA]_{اولیه} = ۰٫۰۴ \\ \alpha = ۰٫۲ \end{matrix} \right\} \Rightarrow [HA]_{اولیه} = ۰٫۲ mol \cdot L^{-1}$ $[HA] = \frac{HA \text{ مول}}{(L) \text{ حجم محلول}} \Rightarrow ۰٫۲ mol \cdot L^{-1} = \frac{HA \text{ مول}}{۰٫۲ (L)} \Rightarrow HA \text{ مول} = ۰٫۰۴ mol$ $?g \text{ HA} = ۰٫۰۴ mol HA \times \frac{۸۰g HA}{1 mol HA} = ۳٫۲g HA$
۵	$\frac{K_b}{[BOH]_{اولیه}} = \frac{1}{\alpha} > ۰٫۰۰۲ \Rightarrow K_b = \frac{\alpha^2 \cdot [BOH]_{اولیه}}{1 - \alpha}$ $\Rightarrow 1 = \frac{۶\alpha^2}{1 - \alpha} \Rightarrow ۶\alpha^2 + \alpha - ۱ = ۰ \Rightarrow \alpha = \frac{-1 \pm \sqrt{1 + ۲۴}}{۱۲}$ $\Rightarrow \begin{cases} \alpha = \frac{1}{6} & \checkmark \\ \alpha = -\frac{1}{6} & \times \end{cases}$ $\alpha = \frac{[OH^{-}]}{[BOH]} \Rightarrow \frac{1}{3} = \frac{[OH^{-}]}{۶} \Rightarrow [OH^{-}] = ۲ mol \cdot L^{-1}$ $pOH = -\log[OH^{-}] = -\log ۲ = -۰٫۳$ $pH + pOH = ۱۴ \Rightarrow pH - ۰٫۳ = ۱۴ \Rightarrow pH = ۱۴٫۳$

ردیف	نمره	
۶	اسید: استوکیومتری:	$[HNO_3] = \frac{\text{مول } HNO_3}{\text{حجم محلول (L)}} \Rightarrow 0.1 (mol \cdot L^{-1}) = \frac{\text{مول } HNO_3}{0.5 (L)} \Rightarrow HNO_3 \text{ مول} = 0.05 mol$ $?g KOH = 0.05 mol HNO_3 \times \frac{1 mol KOH}{1 mol HNO_3} \times \frac{56g KOH}{1 mol KOH} = 2.8g KOH$
۷	اسید:	$?mol HBr = 7.4g Ca(OH)_2 \times \frac{1 mol Ca(OH)_2}{74g Ca(OH)_2} \times \frac{2 mol HBr}{1 mol Ca(OH)_2} = 0.2 mol HBr$ $[HBr] = \frac{\text{مول } HBr}{\text{حجم محلول (L)}} \Rightarrow 0.1 (mol \cdot L^{-1}) = \frac{0.2 (mol)}{(L)}$ $\Rightarrow \text{حجم محلول} = 2L \times \frac{1000mL}{1L} = 2000mL$
۸		$pH = -\log[H^+] \Rightarrow 3.7 = -\log[H^+] \Rightarrow -\log[H^+] = 4 - 0.3$ $\Rightarrow \log[H^+] = -4 + 0.3 \Rightarrow \log[H^+] = \log 10^{-4} + \log 2 \Rightarrow [H^+] = 2 \times 10^{-4} mol \cdot L^{-1}$
۹		
	الف	الکترولیتی - زیرا برای انجام آن از باتری استفاده شده است یا چون این واکنش به صورت طبیعی انجام نمی شود.
	ب	وارد کردن نماد الکترون در هر نیم واکنش (موازنه نیم واکنش ها الزامی نیست). نیم واکنش آندی $2H_2O(l) \rightarrow O_2(g) + 4H^+(aq) + 4e^-$ نیم واکنش کاتدی $2H_2O(l) + 2e^- \rightarrow H_2(g) + 2OH^-(aq)$
۱۰		
	الف	درست $\Leftarrow$ آب و روغن در حالت عادی ترکیب نمی شوند؛ اگر ماده ای همانند صابون به آن اضافه شود آن را پایدار می کند و خواص یک کلوئید را دارا است.
	ب	نادرست $\Leftarrow$ غلظت ۱ مولار $\Leftarrow$ صفحه ۴۷ کتاب درسی
۱۱		
	الف	$CH_3COOH \rightleftharpoons CH_3COO^- + H^+$
	ب	$\text{درجه یونش} = \frac{3.2}{100} = \alpha$ $[H^+] = [CH_3COOH]_{\text{اولیه}} \times \alpha \Rightarrow 1.92 \times 10^{-2} = [CH_3COOH] \times \frac{3.2}{100}$ $[CH_3COOH] = 0.6$
۱۲		
	الف	چون که گونه cd^{2+} پس از واکنش به cd تبدیل شده و کاهش یافته در نتیجه باعث اکسایش zn می شود.
	ب	خیر زیرا: هرچه در سمت راست جدول مقایسه قدرت کاهش و اکسایش به سمت بالا حرکت کنیم قدرت کاهندگی گونه ها کم می شود و چون Pt در سمت راست جدول بالاتر از Mg قرار دارد واکنشی رخ نمی دهد.

ردیف	نمره
	cd^{2+} گونه اکسنده و zn گونه کاهنده چون باعث کاهش cd^{2+} شده است.
	ب خیر زیرا: هرچه در سمت راست جدول مقایسه قدرت کاهش و اکسایش به سمت بالا حرکت کنیم قدرت کاهندگی گونه‌ها کم می‌شود و چون Pt در سمت راست جدول بالاتر از Mg قرار دارد واکنشی رخ نمی‌دهد.
۱۳	
	الف نادرست است زیرا F خاصیت نافلزی بیشتری نسبت به O دارد. پس ابر الکترونی را به سمت خودش می‌کشد و باری که روی اکسیژن می‌ماند به‌ازای هر F برابر $+۱$ است. ۲ تا فلئوئور داریم پس عدد اکسایش O برابر $+۲$ است.
	ب نادرست است زیرا سلول سوختی نوعی سلول گالوانی است، و در سلول‌های گالوانی انرژی شیمیایی به انرژی الکتریکی تبدیل می‌شود.
۱۴	
	الف ساختار (۱) (زیرا تعداد الکترون‌هایش برابر ۲۶ است).
	ب آهن
	پ اکسیژن، با گرفتن الکترون سبب اکسایش Fe شده است.
	ت خیر، پلاتین فلز نجیب است و اکسایش نمی‌یابد و در جدول اکسایش کاهش بالای O قرار دارد.
۱۵	با استفاده از رابطه درجه یونش می‌توان نوشت: $\alpha = \frac{\text{تعداد } H^+ \text{ های تولید شده}}{\text{تعداد کل مولکول های } HA} = \frac{۶۴}{۱۰۲۴} = \frac{۲۶}{۲۱۰} = \frac{۱}{۲۴}$ سؤال، درصد یونش را خواسته است: $\% \alpha = \alpha \times ۱۰۰ = \frac{۱۰۰}{۲۴} = \frac{۱۰۰}{۱۶} = \%۶٫۲۵$
۱۶	ابتدا شمار مول HF را در ۴۰۰ میلی لیتر از محلول مورد نظر محاسبه می‌کنیم: $?mol HF = ۴۰۰ mL (\text{محلول}) \times \frac{۱ L}{۱۰۰۰ mL} \times \frac{۲ mol HF}{۱ L (\text{محلول})} = ۰٫۸ mol HF$ حالا با استفاده از درصد یونش، شمار مول یون هیدرونیوم موجود در محلول را به دست می‌آوریم: $\text{شمار } H^+ \text{ های یونیده شده} = \frac{\text{شمار مول } HF \text{ حل شده}}{\text{درصد یونش}} \times ۱۰۰ \Rightarrow ۲ = \frac{x mol}{۰٫۸} \times ۱۰۰$ $\Rightarrow x = ۱٫۶ \times ۱۰^{-۲} mol$ به ازای حل شدن هر مول HF در محلول، دو مول یون (F^- و H^+) تولید می‌شود: $HF \rightleftharpoons H^+ + F^-$ شمار مول کل یون‌های موجود در محلول $= ۲(۱٫۶ \times ۱۰^{-۲}) = ۳٫۲ \times ۱۰^{-۲} mol$
۱۷	
	الف درست
	پ نادرست - ثابت یونش هر ماده فقط با دما تغییر می‌کند و با تغییر غلظت، تغییر نمی‌کند.

ردیف	نمره	
		ب) نادرست. گل ادریسی سرخ رنگ نشان می دهد که $[H_3O^+] < [OH^-]$ در خاک آن است. (یا گل ادریسی آبی رنگ نشان می دهد که $[H_3O^+] > [OH^-]$ در خاک آن است.)
		پ) نادرست - ثابت یونش هر ماده فقط با دما تغییر می کند و با تغییر غلظت، تغییر نمی کند.
۱۸	۱.۵	به طور کلی اسیدهای قوی، بازهای قوی و نمک های یونی محلول در آب، به طور کامل به یون ها تفکیک می شوند و رسانای خوب هستند. اسیدها و بازهای ضعیف بیشتر به شکل مولکولی حل می شوند و به میزان اندکی در آب یونش می یابند و الکترولیت ضعیف و رسانای ضعیف محسوب می شوند. موادی نظیر الکل ها (اتانول و متانول)، استون و قندها که به شکل کاملاً مولکولی حل می شوند غیر الکترولیت و نارسانا هستند. (صفحه ۱۸ و ۱۷ و ۱۶ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) محلول سدیم کلرید (نمره ۰٫۲۵) یک ترکیب یونی محلول در آب است و رسانای خوب به شمار می رود. (نمره ۰٫۲۵) سولفوریک اسید (نمره ۰٫۲۵) یک اسید قوی محلول در آب است و رسانای خوب به شمار می رود. (نمره ۰٫۲۵) ب) محلول اتانول (نمره ۰٫۲۵) یک ماده غیر الکترولیت و نارسانا است چون به طور مولکولی حل می شود و اصلاً تولید یون نمی کند. ج) محلول آمونیاک (نمره ۰٫۲۵) یک باز ضعیف است که به میزان اندکی یونش می یابد و بیشتر به صورت مولکولی حل می شود، پس الکترولیت ضعیف بوده و رسانایی کمی دارد.
۱۹	۱.۵	الف) پاک کننده خورنده؛ چون $NaOH$ از نظر شیمیایی فعال است و خاصیت خوردگی دارد و با انجام واکنش آلاینده ها را از بین می برد. ب) گرماده؛ چون در این واکنش در سمت راست گاز تولید می شود که پایدارتر از مواد واکنش دهنده های آن است پس آنتالپی واکنش منفی بوده ($\Delta H < 0$) و گرماده است. ج) از این مخلوط برای باز کردن مجاری مسدود شده در برخی از وسایل و دستگاه های صنعتی (برای زدودن رسوب ها و چربی ها) استفاده می شود. د) گاز H_2 یکی از فرآورده های این واکنش است. گاز تولید شده با ایجاد فشار مکانیکی از لایه لای مواد عبور کرده و سبب جدا شدن بهتر رسوب ها و چربی ها از سطح لوله ها می شود. (صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) پاک کننده خورنده (نمره ۰٫۲۵) ب) گرماده (نمره ۰٫۲۵) ج) برای باز کردن لوله ها و مجاری های مسدود شده با اسیدهای چرب یا چربی (نمره ۰٫۲۵) د) زیرا موادی فعال با واکنش پذیری زیاد هستند. (نمره ۰٫۲۵) و) گاز H_2 (نمره ۰٫۲۵) - گاز هیدروژن سبب جرم گیری یا موجب فشار مکانیکی می شود. (نمره ۰٫۲۵)
۲۰	۱	الف) واکنش فلز روی با محلول مس (II) سولفات $Zn(s) + CuSO_4(aq) \rightarrow ZnSO_4(aq) + Cu(s)$ در این واکنش چون فلز روی کاهنده تر از فلز Cu است؛ پس واکنش به طور خود به خودی انجام می گیرد. ب) برای داشتن جریان الکتریسیته، یون ها باید حرکت نموده و جابه جا شوند. یعنی کاتیون ها به سمت کاتد و آنیون ها به سمت آند جذب شوند و بین دو الکترود (قطب های منفی و مثبت) یک اتصال با سیم وجود داشته باشد یعنی مدار بیرونی وجود داشته باشد. (صفحه ۴۲ و ۴۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) $Zn(s) + CuSO_4(aq) \rightarrow ZnSO_4(aq) + Cu(s)$ (نمره ۰٫۲۵) ب) خیر (نمره ۰٫۲۵)، زیرا برای استفاده از جریان باید اکسند و کاهنده را از هم دور کرد (نمره ۰٫۲۵) و از مدار بیرونی استفاده کرد. (نمره ۰٫۲۵)

ردیف	نمره	
۲۱	۱.۲۵	
		الف محلول (۲)؛ زیرا گلوکز در آب به صورت مولکولی حل می شود (یا غیرالکترولیت است یا یون تولید نمی کند).
		ب آمونیاک، یک باز ضعیف است؛ زیرا رسانای الکتریکی کمی دارد و pH آن از ۷ بیشتر است.
		پ استیک اسید
۲۲	۰.۷۵	چون که می دانیم اکسندۀ قوی تر با کاهندۀ قوی تر واکنش می دهد؛ پس عنصر A بالاتر از C قرار می گیرد و همچنین پس از بررسی ولتاژ باتری ها متوجه خواهید شد که عنصر B حتماً باید پایین تر از C قرار بگیرد. الف) $E^\circ(C - A) = E_A^\circ - E_C^\circ = 0.58V \xrightarrow{E_{Cr+/C^{2+}}^\circ = 0.00V} E_{Ar+/A}^\circ = 0.58V$ $E^\circ(B - A) = E_A^\circ - E_B^\circ = 0.89V \rightarrow E_{Br+/B}^\circ = 0.58 - 0.89 = -0.31V$ $E^\circ(B - C) = E_C^\circ - E_B^\circ = 0.31$ ب) $A^{2+} > C^{2+} > B^{2+}$ قدرت اکسندگی (ب) (صفحه ۶۶ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) $E^\circ(C - A) = E_A^\circ - E_C^\circ = 0.58V \xrightarrow{E_{Cr+/C^{2+}}^\circ = 0.00V} E_{Ar+/A}^\circ = 0.58V$ (نمره ۰.۲۵) $E^\circ(B - A) = E_A^\circ - E_B^\circ = 0.89V \rightarrow E_{Br+/B}^\circ = 0.58 - 0.89 = -0.31V$ (نمره ۰.۲۵) $E^\circ(B - C) = E_C^\circ - E_B^\circ = 0.31$ ب) $A^{2+} > C^{2+} > B^{2+}$ (نمره ۰.۲۵) قدرت اکسندگی (ب)
۲۳	۱.۵	الف) نیم واکنش آندی (اکسایش) (الف) ب) $24080C \times \frac{1e^-}{1.6 \times 10^{-19}C} \times \frac{1mol e^-}{6.02 \times 10^{23}e^-} \times \frac{1mol Ag}{1mol e^-} \times \frac{108g Ag}{1mol Ag} = 27g Ag$ (صفحه ۵ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) نیم واکنش آندی (اکسایش) (الف) ب) $24080C \times \frac{1e^-}{1.6 \times 10^{-19}C} \times \frac{1mol e^-}{6.02 \times 10^{23}e^-} \times \frac{1mol Ag}{1mol e^-} \times \frac{108g Ag}{1mol Ag} = 27g Ag$ (نمره ۰.۲۵) $\times \frac{108g Ag}{1mol Ag}$ (نمره ۰.۲۵) = ۲۷ g Ag (نمره ۰.۲۵)
۲۴	۰.۵	بازده بیشتر - رد پای کربن دی اکسید کمتر
۲۵	۰.۵	کاتد - روی یا Zn